

ТЕСТУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ І ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАТЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

Бізнес — середовище, яке формується в Україні спільно з інституціями світового господарства, вимагає від випускників бакалаврських й особливо магістерських програм не тільки ґрунтовної теоретичної підготовки, а й відпрацьованих навичок практичного ведення справ у сфері національного та міжнародного підприємства. З цього приводу в навчальному процесі підготовки майбутніх фахівців з міжнародної економіки використовується певний арсенал форм і засобів, які сприяють розвитку професійних здібностей студентів. При плануванні навчального процесу на кафедрі міжнародної економіки Кримського економічного інституту ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» враховують можливості такої форми, як тестування. При цьому усі викладачі виходять із положення, що тести — короткострокові стандартизовані завдання, виконання яких дозволяє з певною імовірністю виявити у студентів рівень отриманих знань і навичок. Одночасно враховується, що тести використовуються для вимірювання набутих здібностей у всьому процесі навчання у ВНЗ. Тому тестування сприймається, по-перше, як метод педагогічної діагностики. З приводу цього тест повинен максималь-но відповідати принципам об'єктивності, надійності та валідності вимірів.

По-друге, тести використовуються для контролю та виявлення поточних і підсумкових знань студентів. За усіма екзаменаційними дисциплінами створено ККЗ саме за тестовою формою. Прикладне поле використання тестів цим не обмежується, при цьому враховуються загальні особливості шкали вимірювань. Вона має коливання від 0–10 (семінарсько-практичні заняття) до 0–100 балів (ККЗ директорського контролю). Досвід використання такої форми свідчить, що шкали з великою кількістю балів передбачають використання тестів з дуже великою кількістю завдань і питань. При обмеженому обсязі практичної частини курсів це примушує диференційовано підходити до цієї процедури. Позитивний ефект при веденні електронного журналу дисциплін має модульне тестування. Його метою є оцінка застосування студентами окремої частини навчальної програми. Набуває актуальності вимірювання рівня навчальних досягнень за допомогою ПЕОМ — ряд дисциплін фахового спрямування використовують тестування під час проведення занять у комп'ютерних класах.

По-третє, тестування — це універсальна форма контролю й самоконтролю. Останнє важливо при підготовці студентів випускного курсу, які здатні гнучко адаптуватися у мінливих умовах міжнародної економічної діяльності, професійно набувати необхідні навички ведення глобального бізнесу. Виходячи з означеного, на кафедрі запропоновано кілька різновидів тестових завдань.

Загалом використання тестів дозволяє:

- сформуванню цілісної системи контролю засвоєння знань із дисциплін загальноосвітнього та професійного напрямку;
- впровадити рейтингову систему оцінювання знань студентів;
- оцінити систематичність роботи студентів;
- удосконалити техніку проведення поточного контролю у процесі навчання.

Як результат, тестування — методично обґрунтований метод вимірювання знань студентів. Методично правильно оформлені тестові завдання дозволяють формалізувати певну частину знань, засвоїти поняття та категорії, суть і особливості міжнародних економічних процесів і явищ.

*Кирильчук С.П., д.е.н., проф.,
зав. кафедрою економіки підприємства
Кримського економічного інституту ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

ЗАСТОСУВАННЯ НАУКОВОГО СИНЕРГЕТИЧНОГО ПІДХОДУ У СИСТЕМІ МАГІСТЕРСЬКИХ ПРОГРАМ

Якість підготовки висококваліфікованих професійних кадрів визначається інноваційний розвиток економічного потенціалу країни. Саме випускники вищих навчальних закладів — магістри, є носіями науково-технічних й інноваційних змін.

У розвинених країнах майже третина трудового потенціалу задіяна в сфері науки та високих технологій. Так, у США 8 % населення країни виробляють близько 20 % ВВП. Отже, у свою

чергу, саме економіка, що вимагає постійного впровадження її, відповідно, розвитку інновацій, є основним стимулом розвитку системи вищої освіти.

Найбільше повно ці пріоритети визначено в Комюніке конференції Європейських міністрів, відповідальних за вищу освіту, що відбулася 28–29 квітня 2010 року в місті Левен (Бельгія).

Основними досягненнями попереднього міністри вважають факт певної модернізації вищої освіти в країнах Європи з метою приведення її до структури, яка має три цикли: створення Європейського реєстру агентств забезпечення якості; організація роботи зі створення національних рамок кваліфікацій, пов'язаних із загальноєвропейською вищою освітою; впровадження Додатка до диплома і Європейської кредитної системи.

У той же час, у світі з'явилися нові феномени, які вже мають істотний вплив на систему вищої магістерської освіти, а саме:

- зменшення бюджетного фінансування системи вищої освіти в Європі;
- збільшення конкуренції на світовому ринку освітніх послуг;
- виникнення нових технологій у вищій освіті, які не пов'язані з національною ідентичністю країни, де ця освіта отримана.

Якісна магістерська освіта в ринковій економіці — це не тільки певна сума знань, умінь і навичок. Ринкова економіка вимагає формування в майбутніх фахівців нових професійно важливих якостей: інноваційності, стійкості до стресів, здатності прийняття нестандартних рішень, професійної мобільності, готовності до змін.

Відомо, що на Заході в основу процесу навчання покладено креативний метод, де людина сама повинна приймати рішення й створювати щось нове на основі отриманих знань і навичок, адже тільки знання, отримані креативно, можуть бути продуктивними.

Сучасна вища магістерська освіта неможлива без зв'язку з економічними та соціальними інституціями суспільства й суб'єктами господарської діяльності. Такі зв'язки забезпечують ліквідацію кількісних і якісних розбіжностей на ринку праці, трансформують технологічні зміни на виробництві з упровадженням у навчальні програми, сприяють рішенню проблем практики та працевлаштування.

Ідея «Lifelearning» — це ідея освіти, що передбачає самопроекування, перманентну перекваліфікацію, породжує появу нових форм освітньої діяльності у вигляді віртуальної «On line» освіти, франчайзингу освітніх програм (офшорні кампуси), корпоративних університетів. Корпоративні університети, наприклад, які створюються транснаціональними корпораціями, займають серед останніх інноваційних новотворів у галузі вищої освіти за рубежом важливе місце. У них використовують усі форми сучасної бізнес-освіти: тренінги, семінари, інструктажі й ін. Такі типи навчальних закладів усе більше орієнтовані на рішення виробничих завдань і перетворюються в структури, які найбільшою мірою відповідають високим темпам відновлення професійних компетенцій.

Відповідно до принципу інституційної автономії, основна відповідальність за забезпечення якості вищої магістерської освіти покладається безпосередньо на навчальний заклад, і ця якість повинна демонструватися як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Комплекс заходів щодо забезпечення якості вищої освіти повинний бути спрямований, як це й передбачено Європейською мережею забезпечення якості освіти (ENQA), на створення системи гарантування культури якості й утілення стратегії її наступного розвитку. Ця політика повинна охоплювати всіх бенефіціарієв навчального процесу: студентів, науково-педагогічних працівників, адміністраторів і роботодавців.

У широкому розумінні «якість магістерської освіти», за нашою думкою, визначає відповідальність процесу й результату навчання соціальним нормам суспільства; у вузькому — перелік вимог до складових системи освіти і її продукту.

Саме досягнення високої якості освіти і її відповідностей потребам особистості й суспільства було й залишається основним завданням політики держави у сфері освіти й повинне скласти основу наукового, синергетичного підходу до розробки магістерських програм.

*Кремпова Н.Л., к.е.н., доцент,
Харченко В.О. ст. викладач,
кафедра фінансів, Кримський економічний інститут*

ДОСВІД ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ «БЮДЖЕТНА СИСТЕМА»

Проблемою кожної теоретико-прикладної дисципліни, до яких відноситься «Бюджетна система», є забезпечення гармонійного взаємозв'язку теоретичних узагальнень з існуючою практикою.